

Lidingö
stad

2026-02-26
LS 2024/1853

Miljö- och
stadsbyggnadskontoret

Barnkonsekvensanalys (BKA)

Underlag till detaljplan för Vaktmästaren 8
och 9, stadsdelen Käppala, Lidingö stad

Innehållsförteckning

Inledning och syfte	3
Barnkonsekvensanalys (BKA)	3
Barnkonventionen	3
Bakgrund	3
Syftet med undersökningen	5
Avgränsning	5
Dialog	6
Barns delaktighet och barns perspektiv	7
Metod och underlag	7
Underlag	7
Kartläggning	8
Tillgång till förskola, barnomsorg och lekmiljöer	8
Avstånd och tillgänglighet till alternativa förskolor	8
Kapacitet och tillgänglighet till alternativa förskolor	9
Tillgänglighet till lekmiljöer	9
Bedömning och konsekvenser	9
Konsekvenser	10
Positiva konsekvenser	10
Negativa konsekvenser	11
Rekommendationer	11
Slutsatser	12
Barnets bästa	13

Inledning och syfte

Barnkonsekvensanalys (BKA)

En barnkonsekvensanalys är en metod som på ett systematiskt vis belyser hur barn och ungdomar påverkas av ett beslut. BKA prövar och beskriver vilka åtgärder och utformningar som är de bästa för berörda barn och ungdomar.

Barnkonventionen

Sveriges riksdag har beslutat att Förenta nationernas (FN:s) konvention om barnets rättigheter ska genomsyra samhällets alla verksamheter och den 1 januari 2020 blev FN:s barnkonvention svensk lag. Samarbete mellan olika aktörer behövs för att kunna skapa en miljö som tillhandahåller barn och unga de bästa möjligheterna för överlevnad och utveckling. Statliga myndigheter och kommuner ska ta hänsyn till dessa grundläggande principer. Barn och ungdomars situation ska kartläggas samt de faktorer som påverkar deras livsvillkor. Principen om barnets bästa innebär att inför planering och beslut som rör barn ska prövningar av barnets bästa göras. Hur barn och unga påverkas måste alltid utredas, redovisas och beaktas. Att utföra en BKA är ett sätt att göra det. BKA grundas i de huvudartiklar som utgör vägledning för hur FN:s barnkonvention ska tolkas.

Barnkonventionen specificerar rättigheter i en rad artiklar. Artiklarna 2, 3, 6 och 12 kan sägas sammanfatta konventionens grundprinciper:

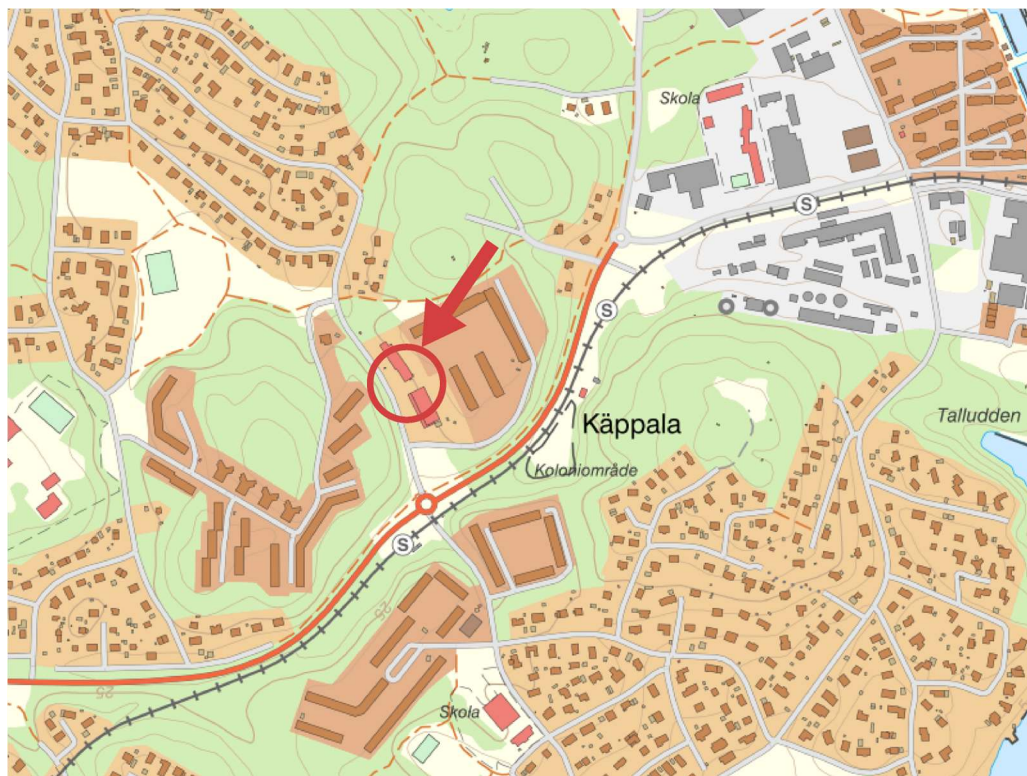
- Varje barn har samma rättigheter och lika värde.
- Barnets bästa ska beaktas vid alla beslut som rör barn.
- Varje barn har rätt till liv och utveckling.
- Varje barn har rätt att uttrycka sin mening och få den respekterad.

Bakgrund

Planförslaget för fastigheterna Vaktmästaren 8 och 9 syftar till att komplettera den nuvarande planlagda användningen med att även möjliggöra för bostadsändamål i de befintliga byggnaderna. Planområdet ligger i stadsdelen Käppala på sydöstra Lidingö, cirka sju kilometer från Lidingö centrum.

På Vaktmästaren 8 finns i dag en livsmedelsbutik i bottenvåningen och en vakant lokal på övre plan.

Byggnaden på Vaktmästaren 9 omfattar lokaler om cirka 800 kvm, vilka tidigare har använts som fritidsgård, samt lokaler för den pågående förskoleverksamheten Killingens förskola.

Planområdets lokalisering på Lidingö markerad med röd markering.

Fastighetsägarna, Lidingö stad och Lidingö Vaktmästaren 8 AB, utreder möjligheten att anpassa delar av byggnaderna för bostäder med särskild service enligt socialtjänstlagen (SoL) och gruppbostad enligt lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade (LSS). Syftet är att tillgodose stadens behov av bostäder och verksamhetslokaler för personer med behov av stöd i sin dagliga livsföring.

Kommunstyrelsens arbetsutskott gav i oktober 2024 miljö- och stadsbyggnadskontoret i uppdrag att ta fram en ny detaljplan för området. Fastighetsägaren bedömer att en framtida omställning till bostadsändamål på Vaktmästaren 9 innebär att den befintliga förskoleverksamheten inte kan vara kvar i nuvarande lokaler.

Eftersom en aveckling av Killingens förskola kan komma att påverka de barn som i dag vistas i verksamheten, ska en barnkonsekvensanalys genomföras som en del av planprocessen. Syftet med analysen är att belysa möjliga konsekvenser för berörda barn samt att säkerställa att deras behov och rättigheter enligt barnkonventionen beaktas inför fortsatt hantering av detaljplanen och inför eventuella verksamhetsbeslut i genomförandeskedet.

Killingens förskola.

Syftet med undersökningen

Syftet med denna barnkonsekvensanalys är att i detaljplaneskedet bedöma vilka konsekvenser ett genomförande av planförslaget kan få för barn, särskilt med avseende på att den befintliga förskoleverksamheten på Vaktmästaren 9 kan behöva avvecklas om lokalerna tas i anspråk för bostadsändamål.

Analysen genomförs som ett stöd i planprocessen för att ur ett barnperspektiv belysa möjliga effekter på barns vardag, trygghet och tillgång till förskola, samt för att identifiera åtgärder som kan minimera negativa konsekvenser och säkerställa att barnets bästa beaktas.

Eftersom beslut om avveckling av förskolan och andra verksamhetsfrågor fattas först i genomförandeskedet, utgör denna analys ett övergripande underlag. Fördjupade barnkonsekvensanalyser bör genomföras i senare skeden av lämpliga utförare, när mer detaljerade underlag och beslut ligger till grund för bedömningen.

Avgränsning

Barnkonsekvensanalysen avgränsas till de konsekvenser som i detta tidiga detaljplaneskede kan identifieras utifrån planförslagets möjliga påverkan på barn. Avgränsningen gäller de barn som i dag går på Killingsens förskola samt deras familjer, samt andra barn som kan antas röra sig i området. Analysen behandlar de aspekter av planförslaget som kan påverka barns livsmiljö, trygghet, hälsa och

tillgång till förskola vid ett genomförande av ändrad användning av byggnaden på Vaktmästaren 9.

Undersökningen är geografiskt avgränsad till planområdet och dess närmaste omgivning, inklusive viktiga målpunkter och stråk som rör barnens vardag. Bedömningarna utgår från detaljplanens nivå och omfattar inte pedagogiska frågor, individuella familjesituationer eller verksamhetsbeslut som ligger utanför den fysiska planeringen.

Dialog

Planförslaget har varit utställt på samråd och granskning. Samrådet ägde rum under tiden 2 juni – 23 juni 2025. Granskningen genomfördes under tiden 5 november – 26 november 2025. Handlingarna visades i stadshuset samt på Lidingö stads webbplats.

Under samrådet och granskningen har det varit möjligt att lämna synpunkter och ha dialog om planförslaget. Det har inom ramen för detta inkommit flertalet synpunkter till miljö- och stadsbyggnadskontoret från vårdnadshavare och anhöriga till barn på förskolan Killingen. Nedan följer en sammanfattning av inkomna synpunkter.

I yttrandena framkommer en tydlig oro över framtiden för förskolan Killingen. Förskolan beskrivs som en trygg och uppskattad verksamhet med engagerad personal, stark pedagogik och god sammanhållning. Flera lyfter att verksamheten har funnits länge, att barnen trivs och utvecklas väl samt att förskolan är en viktig del av deras vardag och trygghet.

Flera synpunkter uttrycker samtidigt missnöje med bristande information från kommunen. Vårdnadshavare upplever att de fått begränsad möjlighet att delta i processen och att dialogen varit otillräcklig. Många efterfrågar större transparens och önskar att informationsmöten hade hållits i ett tidigt skede.

En möjlig nedläggning av förskolan beskrivs som ett stort ingrepp i barns och familjers vardag. Det lyfts att barn riskerar att skiljas från sin grupp och sina pedagoger, vilket kan påverka deras trygghet. För familjer innebär förändringen att nya förskoleplatser behöver sökas och att vardagslogistiken påverkas. Även personalens framtid och försörjning lyfts som en oro.

Flera yttranden innehåller konkreta förslag till staden om hur processen kan förbättras och hur situationen skulle kunna hanteras. Bland annat föreslås att planförslaget ses över för att möjliggöra att förskolan kan vara kvar, att en barnkonsekvensanalys genomförs och att barnkonventionen beaktas tydligare. Många efterfrågar även att staden bjuder in till samrådsmöten och stärker dialogen med berörda.

Barns delaktighet och barns perspektiv

I detta tidiga skede av detaljplaneprocessen har ingen direkt dialog förts med barn som går på Killingsens förskola. Skälet till detta är att detaljplanen inte i sig innebär ett beslut om att avveckla förskoleverksamheten, utan endast möjliggör flera alternativa användningar av byggnaden.

Barns perspektiv har i stället inhämtats indirekt genom synpunkter från vårdnadshavare och anhöriga, vilka i sina yttranden beskriver barns upplevelser av trygghet, tillhörighet och kontinuitet i verksamheten. Dessa synpunkter bedöms ge en relevant bild av hur barn kan påverkas vid en eventuell förändring.

Vid ett eventuellt genomförandeskede, där beslut fattas som mer direkt påverkar barns vardag, bör barns perspektiv beaktas i högre grad genom dialog anpassad efter ålder och mognad, i enlighet med artikel 12 i barnkonventionen.

Metod och underlag

Det finns flera olika sätt att utföra en barnkonsekvensanalys (BKA) på och Lidingös arbete har genomförts med vägledning och inspiration från flera olika kommuners arbete med barnkonsekvensanalyser.

Barnkonsekvensanalysen har anpassats efter platsens förutsättningar samt detaljplanens syfte.

Arbetsmetoden för denna BKA utgår från Barnombudsmannens etablerade modell för BKA men har anpassats för att fungera för detta projekt. Metoden innefattar momenten: kartläggning, beskrivning av planförslaget, konsekvensanalys, åtgärdsförslag samt förslag för det fortsatta arbetet. Prövningen av förslaget utifrån barns bästa kommer göras med utgångspunkt i bedömningsgrunden: tillgång till förskola, barnomsorg och lekmiljöer.

Underlag

- Befolkningsprognos statistiska centralbyrån (SCB) 2024–2070 och Lidingös befolkningsprognos 2024–2034 bearbetad av Statisticon AB 2025.
- Lidingös översiktsplan.
- Kartunderlag.
- Detaljplaneförslag.
- Barnkonventionen och fysisk planering, vägledning från Boverket.
- Checklista barnkonsekvensanalys.
- Bedömning utifrån barnkonventionens artiklar.

Kartläggning

Tillgång till förskola, barnomsorg och lekmiljöer

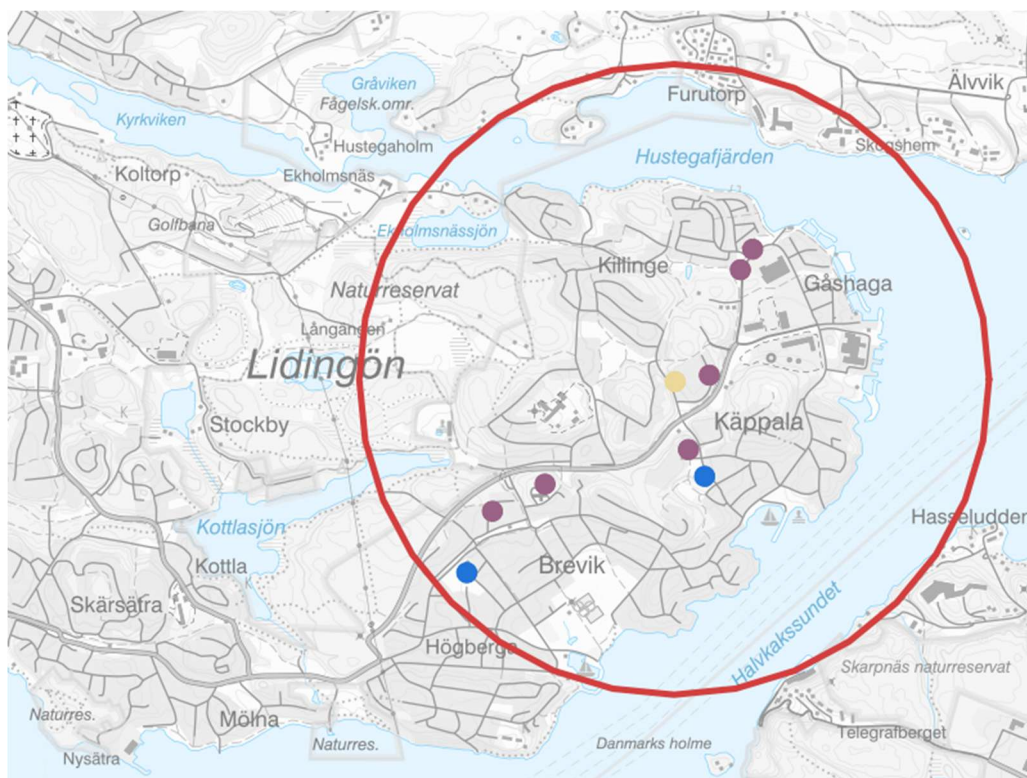
Killingens förskola är ett personalkooperativ med en avdelning där det finns plats för 24 barn. Undersökningen utgår därför från att detta är det maximala antalet barn som kan anses vara direkt berörda. Utöver dessa barn kan även andra barn anses vara berörda, t.ex. barn som använder förskolans lekmiljö på fritiden.

Avstånd och tillgänglighet till alternativa förskolor

På Lidingö finns 19 kommunala förskolor, 25 fristående förskolor och nio med fristående pedagogisk omsorg.

I närheten till Killingens förskola finns ett flertal förskolor. Inom en radie av 1,5 km finns två kommunala förskolor och sex förskolor i privat regi. De flesta förskolor ligger i närhet till Lidingöbanan och Gåshagaleden.

Tillgången till gångväg med hög standard är god i området. Längs med Gåshagaleden finns trafikseparerad gång- och cykelbana. För att korsa Gåshagaleden finns det i Käppala bevakade övergångsställen. Sammanfattningsvis bedöms trafiksäkerheten i området vara god.

Kartan visar förskolor och barnomsorg inom en radie av 1,5 km (röd markering) från Killingens förskola. Blå punkter är kommunala förskolor och lila punkter är privata förskolor. Gul punkt är Killingens förskola.

Kapacitet och tillgänglighet till alternativa förskolor

På Lidingö finns det fristående och kommunala förskolor. Behovet av förskolor påverkas till stor del av födelsetal och bostadsbyggande men även av det fria skolvalet som innebär att vårdnadshavare har möjlighet att välja mellan förskolor vilket på årsbasis påverkar hur behovet ser ut i olika delar av Lidingö.

I stadens förskolor har efterfrågan varit relativt hög de senaste åren. Enligt befolkningsprognosen för Lidingö (2025) kommer antalet förskolebarn på Lidingö att minska i samtliga åldrar. Prognosen visar på en minskning med ca 7 % av barn i förskoleåldern mellan åren 2024–2030 på hela Lidingö (tabell 1) och en minskning med ca 8 % i Högsätra-Käppalaområdet (tabell 2) under samma period. Det innebär att behovet av antalet elevplatser i stadens förskolor kommer minska de närmaste åren.

Kapaciteten i befintliga förskolor bedöms därför vara tillräcklig de närmaste tio åren och det finns utifrån en totalkapacitet inget behov att bygga nya förskolor.

Tabell 1. Tabellen visar aktuell befolkningsprognos för antal barn i åldern 1–5 år på Lidingö mellan åren 2024–2030. Källa: Statistiska centralbyrån (SCB) och bearbetning av Statisticon AB.

Lidingö	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030
Ålder 1–5	2514	2472	2412	2340	2325	2335	2346

Tabell 2. Tabellen visar aktuell befolkningsprognos av antal barn i åldern 1–5 år i Högsätra- och Käppalaområdet mellan åren 2024–2030. Källa: SCB och bearbetning av Statisticon AB.

Högsätra-Käppala	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030
Ålder 1–5	980	952	934	896	889	892	904

Tillgänglighet till lekmiljöer

I närområdet finns ett flertal lekmiljöer. Kilometerantalet inom parentes utgår från Killingens förskola fågelvägen. I stadens regi finns t.ex. Killingeparken (0,3 km), Ljungbackensskolan (0,5 km) och Gåshaga bryggpark (1,3 km). Utöver de kommunala lekmiljöerna finns ett flertal andra lekmiljöer i närområdet, t.ex. vid Holavedsvägen 19 (0,2 km), Merkuriusvägen 13 (0,5 km) och Jupitervägen 43 (0,6 km).

Bedömning och konsekvenser

I bedömningen av konsekvenser görs en genomgång av hur detaljplaneförslaget påverkar barns livsmiljö utifrån de teman som undersöktes i kartläggningen.

Bedömningen utgår från artiklarna i barnkonventionen, med tyngdpunkt på artiklarna 28, 29 och 31.

Artikel 28 och 29 – Rätt till utbildning och utveckling

Förskola är en del av barnets rätt till utbildning. Planeringen ska inte försämra barns likvärdiga tillgång till utbildningsverksamhet.

Artikel 31 – Rätt till lek, vila och fritid

Förskolans utemiljö är också en plats för lek och social utveckling.

Konsekvenser

Kartläggningen visar att det finns flera alternativa förskolor inom en radie av 1,5 km och att gång- och cykelvägarna i området håller god standard. Samtidigt konstateras att en avveckling av Killingens förskola skulle kunna innebära längre avstånd, förändrade hämtning- och lämningstider samt att barn förlorar sin invanda miljö, pedagoger och sociala sammanhang. För barn med behov av stabila rutiner och korta resvägar kan påverkan bli särskilt tydlig. Kartläggningen visar att kapaciteten i befintliga förskolor bedöms vara tillräcklig de närmaste tio åren på grund av ett minskat antal barn i förskoleålder. Det bedöms finnas god tillgång till lekmiljöer i närområdet.

En framtida avveckling av Killingens förskola kan påverka barnens likvärdiga tillgång till utbildning (artikel 28), innebära risker för deras trygghet och utveckling genom att befintliga sociala relationer bryts (artikel 29), samt begränsa deras rätt till daglig lek och tillgång till strukturerade lekmiljöer (artikel 31).

Positiva konsekvenser

- Ökat utbud av LSS- och SoL-bostäder på Lidingö.
- Bättre nyttjande av redan bebyggd mark (hållbar markanvändning).
- Mer aktivitet och närvaro på platsen ger ökad trygghet i området.
- Minskad risk för tomma eller underutnyttjade lokaler.

Genomförandet av detaljplanen kan medföra flera positiva konsekvenser för området. Planförslaget skulle möjliggöra att outnyttjade lokaler kan tas i anspråk för bostäder med särskild service, vilket bidrar till social hållbarhet och mångfald. En ökad närvaro av boende och personal kan stärka upplevelsen av trygghet i området. Detaljplanen innebär även att befintlig mark används effektivt utan ny exploatering av naturmark.

Negativa konsekvenser

- Försämrade lokal tillgång till förskola.
- Avbruten trygghet och kontinuitet för barnen som går på Killingens förskola.

Genomförandet av detaljplanen kan medföra negativa konsekvenser för barn främst genom att Killingens förskola riskerar att avvecklas. Detta kan innebära försämrade lokal tillgång till förskola, förlorad trygghet och kontinuitet för barnen som går i verksamheten, förlust av en lek miljö samt en sämre geografisk fördelning av barnomsorg i stadsdelen Käppala. Konsekvenserna kan särskilt påverka barn med behov av stabilitet, korta avstånd och förutsägbara rutiner.

Rekommendationer

De risker som identifieras i denna barnkonsekvensanalys är i huvudsak kopplade till genomförandeskedet och till eventuella framtida verksamhetsbeslut. För att säkerställa att barnets bästa tillgodoses rekommenderas därför att identifierade risker följs upp genom konkreta åtgärder i samband med beslut om genomförande, lokalanpassning och eventuell avveckling av förskoleverksamheten.

I detta avsnitt redovisas förslag på åtgärder som baseras på analysen av förslaget. Åtgärderna redovisas utan inbördes ordning.

Eftersom detaljplanens påverkan på barn i hög grad avgörs först i genomförandeskedet rekommenderas att en fördjupad barnkonsekvensanalys genomförs vid verksamhetsbeslut och bygglovsbeslut. Samordning och dialog med förskolan är en förutsättning för att se till att genomförandet av detaljplanen kan ske enligt barnets bästa. Detta skulle kunna ge en god möjlighet för Killingens förskola att hitta ersättningslokaler. Dialog med berörda familjer, god framförhållning och planering av ersättningsplatser är avgörande för att säkerställa att barnets bästa beaktas om Killingens förskola avvecklas.

Genomför en fördjupad barnkonsekvensanalys (BKA) i genomförandeskedet

En mer detaljerad BKA bör genomföras vid följande beslutspunkter:

- Beslut om att ställa om byggnaden på Vaktmästaren 9 till bostäder enligt detaljplanen.
- Eventuellt beslut om att avveckla Killingens förskola.
- Bygglov och tekniska genomförandebeslut som direkt påverkar miljöer där barn vistas.

Säkerställ dialog och tidig information till berörda familjer

Om en avveckling av förskolan på fastigheten Vaktmästaren 9 blir aktuell bör:

- Föräldrar och vårdnadshavare informeras i mycket god tid.
- Dialog föras med pedagoger och huvudmannen för att fånga upp barns behov, samt möjligheten att hitta ersättningslokaler.
- Kommunen ta ett samlat ansvar för omplaceringar så att syskon och närhetsprincip prioriteras.

Planera för ersättningsplatser innan verksamhetsförändring genomförs

Det bör säkerställas att:

- Det finns tillräcklig kapacitet i närliggande förskolor.
- Avstånd och trafiksäkerhet är rimliga.

Beakta barnets bästa som en central del av genomförandets beslutsunderlag

Vid alla kommande beslut bör barnets bästa (artikel 3 i barnkonventionen) dokumenteras och redovisas. Detta gäller särskilt om beslut leder till förändringar i barns vardagsliv.

Slutsatser

Denna barnkonsekvensanalys (BKA) visar att detaljplanens genomförande kan få konsekvenser för barn i området, framför allt om Killingens förskola avvecklas i samband med att byggnaden omvandlas till bostäder med särskild service. Eftersom detaljplanen i sig inte beslutar om förskolans framtid, utan endast möjliggör flera alternativa användningar, uppstår en situation där barns faktiska påverkan avgörs först i genomförandeskedet.

Det är därför inte möjligt att fullt ut bedöma konsekvensernas omfattning utifrån detaljplaneskedet ensamt. Däremot visar analysen att det finns reella risker för förändrad tillgång till förskola, försämrad kontinuitet och ändrade resvägar för barn i stadsdelen. Dessa risker behöver följas upp när konkreta verksamhetsbeslut ska fattas.

Killingens förskola bedriver idag verksamhet på fastigheten Vaktmästaren 9. Planförslaget möjliggör att byggnaden kan omvandlas till bostäder med särskild service. Fastighetsägaren har bedömt att förskoleverksamheten inte kan vara kvar vid ett genomförande av denna omställning. Det innebär att en avveckling av förskolan är ett möjligt utfall.

En avveckling skulle påverka de barn som idag har sin trygghet och vardag i verksamheten. Det innebär att barn kan behöva omplaceras till andra förskolor inom stadsdelen eller på andra delar av Lidingö. Detta kan leda till längre resvägar, förändrade hämtnings- och lämningstider och minskad närhet till vardagsnära service för familjer i Käppala.

Det finns flera förskolor i Lidingö stad, men kapacitet och geografisk fördelning är avgörande för barnets bästa. En avveckling av Killingsens förskola kan innebära att äldre syskon, nya småsyskon och barn i närmiljön får längre avstånd till en förskoleplats. För barn med större behov av kontinuitet eller korta, förutsägbara resvägar kan påverkan bli särskilt tydlig.

I detta skede av planprocessen bedöms därför att planförslaget medför en risk för försämrad lokal tillgång till förskola i området. Denna risk behöver hanteras vidare i genomförandeskedet, bland annat genom tidig planering av ersättningsplatser och dialog med berörda familjer.

Barnets bästa

Eftersom detaljplanen inte i sig beslutar om förskolans framtid, utan endast möjliggör flera alternativa användningar, bedöms den direkta påverkan på barn vara begränsad i detta planeringsskede. I detta tidiga planeringsskede bedöms detaljplanen inte i sig stå i strid med barnets bästa, eftersom den tillåter fortsatt förskoleverksamhet och inte förutsätter en avveckling.

Samtidigt identifierar analysen risker för barns trygghet, kontinuitet och tillgång till förskola om en framtida avveckling genomförs. Dessa risker gäller särskilt barn som är beroende av stabila rutiner, korta avstånd och sammanhållna barngrupper. Kontoret gör därför bedömningen att detaljplanen kan antas, men att barnets bästa måste tillgodoses genom åtgärder och fördjupade analyser i genomförandeskedet. Detta gäller i synnerhet inför eventuella beslut om att avveckla förskolan eller ändra användningen av lokalerna på Vaktmästaren 9. För att säkerställa barnets bästa krävs att staden och fastighetsägaren i nästa skede arbetar aktivt med ersättningsplatser, dialog med berörda familjer och ett transparent beslutsunderlag.

Sammanfattningsvis bedöms detaljplanen kunna antas utan att strida mot barnets bästa, under förutsättning att riskerna som identifierats i denna analys följs upp och hanteras i genomförandeskedet genom en fördjupad barnkonsekvensanalys och en tydlig plan för ersättningsplatser och dialog med berörda familjer.